

Indhegning uden pæle og tråd: Første erfaringer med Nofence tegner godt

Usynligt hegn til køer skal sikre mere biodiversitet i fredet område på Fanø.

21. okt 2022 | 12:55 |

Skrevet af [Landbrugsavisen.dk](https://landbrugsavisen.dk) |

GPS-halsbåndet om halsen giver en advarselstone, når dyrene nærmer sig det virtuelle hegn. Fotograf: Inger Bertelsen.

Af Arne Munk, Innovationscenter for Økologisk Landbrug

På Fanø er et spændende forsøg i gang, hvor advarselslyde og elektriske impulser afløser det traditionelle elhegn.

Metoden kaldes Nofence, og det åbner nye perspektiver for både det almindelige landbrug og for pleje af naturarealer.

Nofence-systemet fungerer ved, at dyret via et GPS-halsbånd får en advarselstone, når det nærmer sig grænsen for det område, som det må færdes i. Fortsætter dyret i retning af den "usynlige tråd", stiger lyden i intensitet. Hvis dyret stadig ikke vender om, får det til sidst et svagt stød af halsbåndet, svarende til 2-5 procent af strømstyrken i et almindeligt elhegn.

Halsbåndene er solcelledrevne og dermed energivenlige.

FØRSTE ERFARINGER ER GODE

De foreløbige erfaringer fra forsøget på Fanø viser, at kreaturer har en god evne til at "se" med ørene, og de opfatter lynhurtigt, hvor grænserne til deres mark går, selv om der ikke er synligt hegn.

Det gælder også, selv om det virtuelle hegn flyttes dagligt. Skulle et dyr bryde ud af folden, går det ofte tilbage til flokken af sig selv, da det ingen stød får på vej ind.

I Danmark er det ikke tilladt at bruge elektriske halsbånd eller andre aggregater til dyr. Dyretilsynet har givet dispensation til det videnskabelige dyreforsøg på Fanø, hvor der blandt andet gennemføres adfærdsstudier, og indsamles gødningsprøver fra dyrenes afføring til måling af stressniveau, når det virtuelle hegn flyttes.

Initiativtagerne håber at få en dansk godkendelse senest i 2024.

NOFENCE LETTER ARBEJDSBYRDEN

Som udgangspunkt skal man for Nofence regne med en udgift på cirka 2.000 kroner per dyr til køb af halsbånd, hvortil kommer en løbende afgift til drift af systemet, som afhænger af besætningens størrelse og antal aktive dage på et år.

Udgiften skal holdes op imod de udgifter, der er forbundet med køb, opsætning og flytning af hegn. I store naturområder har den virtuelle løsning den sidegevinst, at man på afstand altid ved, hvor dyrene opholder sig.

Praktiserer man holistisk afgræsning, som kræver intensiv afgræsning i mange små folde en-to dage ad gangen, vil en digital indhegningsløsning give en stor arbejdslettelse.

Nofence-forsøget er et samarbejde mellem en landmand, en lodsejer samt Fanø Kommune og Nationalpark Vadehavet.

Projektet er støttet af 15. Juni Fonden, Markus Jepsens Naturpulje og Hedeselskabet. Det kører i tiden 2021-2024 og omfatter også en afprøvning af virtuelle hegn til stribeafgræsning på landbrugsjord.